

Halloween (Χαλογουίν). Η σύγχρονη εκδοχή του Αρχαίου Κέλτικου παγανισμού

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μία κίνηση για την εισαγωγή στην ελληνική κοινωνία, εορτών που προέρχονται από δυτικές χώρες και κυρίως εορτών που απευθύνονται στη νεολαία. Μία εξ αυτών είναι και η προερχόμενη από τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής γιορτή του Halloween (Χάλογουιν). Σύμφωνα με το έθιμο της γιορτής, τα μικρά παιδιά στις 31 κάθε Οκτωβρίου ντύνονται με ενδυμασίες μαγισσών, ξωτικών, δαιμόνων και φαντασμάτων, επισκέπτονται τα σπίτια προκειμένου να συγκεντρώσουν όσο το δυνατόν περισσότερα γλυκά, μία ενέργεια η οποία είναι γνωστή ως «trick or treat» («φάρσα ή κέρασμα»). Πολλοί συνδέουν τη συγκεκριμένη γιορτή με τις ελ-λη-νι-κες απόκριες, ωστόσο αυτή η σύνδεση είναι λανθασμένη.

Πολλοί ερευνητές θεωρούν πως αυτή η γιορτή προέρχεται από τη ρωμαϊκή γιορτή προς τιμή της θεάς Pomona, που θε-ω-ρεί-το θεά των καρπών και των φρούτων¹, ενώ άλλοι από την αρχαία κελτική γιορτή Σαμαίν (Samhain ή Samuin²), που ση-μα-το-δο-του-σε το τέλος του καλοκαιριού και γιορταζόταν την 1η Νοεμβρίου³, εκδοχή που είναι και η πιο πιθανή. Οι Κέλτες κατοικούσαν στη σημερινή Ιρλανδία, στο Ηνωμένο Βασίλειο και στα βόρεια της Γαλλίας. Για τους Κέλτες η ημέρα της 31ης Οκτωβρίου, όπου γιόρταζαν τη γιορτή Samhain σήμαινε το τέλος της συγκομιδής των καρπών και την αρχή του χειμώνα. Ωστόσο η ημέρα αυτή πίστευαν, πως έχει και υπερφυσικό χαρακτήρα καθώς θεωρείτο, ότι τότε καταργούνταν τα σύνορα του κάτω κόσμου και του κόσμου των ζωντανών και ότι τότε έρχονταν από τον κάτω κόσμο στη γη πνεύματα νεκρών και πνεύματα του σκότους⁴.

Τις τελετές της γιορτής του Σαμαίν πραγματοποιούσαν οι ιερείς των Κελτών, που ονομαζόταν Δρυίδες. Οι Δρυίδες προήδρευαν και των θυσιών που τελούνταν γι' αυτή τη γιορτή⁵. Πολλοί μελετητές υποστηρίζουν, πως οι θυσίες που τελούνταν δεν ήταν μόνο θυσίες ζώων, αλλά και ανθρωποθυσίες. Οι ανθρωποθυσίες δεν ήταν άγνωστες στη θρησκευτική λατρεία των Κελτών. Πληροφορίες γι' αυτές δίνουν Ρωμαίοι συγ-γρα-φείς, όπως ο Κικέρωνας, ο Ιούλιος Καίσαρας, ο Σουητώνιος και ο Λουκιανός. Ο Πλίνιος ο Νεώτερος αναφέρει πως αν-θρω-πο-θυ-σι-ες πραγματοποιούνταν και στη Βρετανία. Παρά το γεγονός, ότι οι ανθρωποθυσίες τυπικώς απαγορεύθηκαν επί των αυ-το-κρα-το-ρων Τιβερίου (14-16 έως 37 μ.Χ.) και Κλαυδίου (45-54 μ.Χ.) και από τον αγ. Πατρίκιο στην Ιρλανδία⁶ δεν είναι

βέβαιο, ότι αυτές ουσιαστικά καταργήθηκαν. Το γεγονός, ότι Ρωμαίοι αυτοκράτορες προσπάθησαν να καταργήσουν τη γιορτή του Σαμαίν, ίσως συνδέεται με την τέλεση των ανθρωποθυσιών, που οι αυτοκράτορες δεν δέχονταν ως τρόπο λατρείας θεοτήτων. Είναι γνωστό, ότι οι Ρωμαίοι ήταν ανεκτικοί στη λατρεία των τοπικών θεοτήτων των λαών που περιλαμβάνονταν στην αυτοκρατορία τους, φαίνεται όμως, πως οι ανθρωποθυσίες ξεπερνούσαν τα όρια της ανεκτικότητάς τους.

Μετά την εξάπλωση του Χριστιανισμού η γιορτή του Σαμαίν προσέλαβε χριστιανικό χαρακτήρα και συνδέθηκε με τη γιορτή των Αγίων Πάντων (που γιορταζόταν στις 13 Μαΐου, αλλά μετακινήθηκε στην 1η Νοεμβρίου για να εξαφανίσει τον παγανιστικό χαρακτήρα του). Από τη γιορτή των Αγίων Πάντων η γιορτή του Σαμαίν έλαβε τη σημερινή ονομασία της Halloween δηλαδή All Hallows even (παραμονή των Αγίων Πάντων). Σήμερα, σύμφωνα με τους οπαδούς του Halloween είναι μία γιορτή χαράς και μεταμφιέσεων με εύθυμες παρελάσεις και κεράσματα σε παιδιά και ενήλικες.

Παρά τα όσα αναφέρουν οι υποστηρικτές της γιορτής, το Halloween ουδέποτε έπαψε να συνδέεται με την υπερφυσική δραστηριότητα και τη μαγεία και παρά το γεγονός, ότι σήμερα έχει φαινομενικά χριστιανικό χαρακτήρα, στην πραγματικότητα ποτέ δεν απέβαλε τις παγανιστικές του ρίζες⁷. Ο σατανιστής Anton Lavey στη σατανιστική βίβλο του κατατάσσει το Halloween ως μία από τις δύο σημαντικότερες γιορτές του σα-τα-νι-στι-κού ημερολογίου⁸, ενώ η γιορτή περιλαμβάνεται στο η-με-ρο-λο-γιο, που ακολουθούν οι μάγισσες (Wicca)⁹. Η γιορτή πραγ-μα-το-ποι-ει-ται σήμερα τόσο από τους σατανιστές, όσο και από μάγισσες (προς τιμήν της Μητέρας Γης)¹⁰, αλλά και από σύγχρονους παγανιστές¹¹.

Σύμφωνα με πολλές αναφορές, κατά τη διάρκεια της νύχτας της 31ης Οκτωβρίου πραγματοποιούνται σατανιστικές τελετές και θυσίες ζώων. Είναι χαρακτηριστικό, ότι στις Η.Π.Α. οι φιλοζωικές οργανώσεις σταματούν να δίνουν μαύρες γάτες τις παραμονές της γιορτής και μέχρι της 2 Νοεμβρίου για υιοθεσία «φοβούμενες βαναυσότητες προς τα αιλουροειδή, τα οποία συνήθως γίνονται το επίκεντρο αυτή την εποχή του χρόνου»¹², ενώ άλλες απαγορεύουν την υιοθεσία μαύρων γατών όλο τον Οκτώβριο¹³. Σύμφωνα με την αρθρογράφο Rachel Quigley ο φιλοζωικός οργανισμός "Animal Orphanage" αναφέρει, ότι πολλοί άνθρωποι θυσιάζουν μαύρες γάτες την ημέρα του Halloween¹⁴. Οι οπαδοί του Halloween υποστηρίζουν πως τα σχετικά με τις θυσίες των ζώων αποτελούν μύθο, αν όμως έτσι έχουν τα πράγματα, γιατί οι φιλοζωικές οργανώσεις απαγορεύουν την υιοθεσία μαύρων γατών ή καλούν τους ιδιοκτήτες των γατών να προσέχουν τα ζώα τους αυτή την

περίοδο;

Όσον αφορά στο επιχείρημα, ότι η γιορτή του Halloween είναι σήμερα μόνο μία γιορτή ευθυμίας, τραγουδιού και μεταμφιέσεων και έχει χάσει τον παλιό παγανιστικό της χαρακτήρα, πως δικαιολογείται το γεγονός, ότι γιορτάζεται από τους σατανιστές, αλλά και από τις μάγισσες (Wicca), οι οποίες μάλιστα στις ιστοσελίδες τους δίνουν οδηγίες για τον τρόπο του εορτασμού (κατασκευή βωμού¹⁵, διακόσμηση του βωμού με κρανία, οστά, καρπούς¹⁶ κ.α.);

Η γιορτή του Halloween, όπως αυτή γιορτάζεται σήμερα σε αρκετές χώρες του δυτικού κόσμου δεν είναι τόσο αθώα, όσο προσπαθούν οι θιασώτες της να αποδείξουν. Το Halloween προβάλλει παγανιστικές θεωρήσεις περί κόσμου και της σχέσεως των πνευμάτων με αυτόν και αποτελεί προσπάθεια ε-ξοι-κεί-ω-σης των μικρών παιδιών με το μαγικό στοιχείο¹⁷. Η γιορτή αυτή δημιουργεί την εντύπωση στους οπαδούς της, πως είναι δυνατή η επικοινωνία με τα πνεύματα του κάτω κόσμου¹⁸, ενώ μπορεί να αποτελέσει προθάλαμο για την ένταξη σε ομάδες μαγισσών (Wicca)¹⁹ ανθρώπων, που θέλουν να α-σχο-λη-θούν ιδιαίτερα με αυτήν.

Για τους παραπάνω λόγους καλό θα είναι οι χριστιανοί να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί με τη συμμετοχή τους ή τη συμμετοχή των παιδιών τους σε αυτή τη γιορτή, η οποία επιχειρείται τα τελευταία χρόνια να εισαχθεί στην πρωτοβάθμια εκ-παί-δευ-ση, λαμβάνοντας υπ' όψη τους, πως το Halloween αποτελεί μία σύγχρονη εκδοχή του αρχαίου κελτικού παγανισμού, η οποία βεβαίως είναι ασυμβίβαστη με την ορθόδοξη χριστιανική πίστη.

Παραπομπές:

1 Rogers N., Halloween. From Pagan ritual to party night, σ. 11.

2 οπ.π., σ. 11.

3 «Κέλτες» Πάπυρος, Λαρούς, Μπριτάννικα 33 (19962) 93.

4 Rogers N., Halloween. From Pagan ritual to party night, σ. 12.

5 «Κέλτες» Πάπυρος, Λαρούς, Μπριτάννικα 33 (19962) 93.

6 οπ. π., σ. 93.

7 Rogers N., Halloween. From Pagan ritual to party night, σ. 11.

8 Lavey An., The satanic bible, σ. 97.

9 Encyclopedic Dictionary of Cults, Sects, and World Religions, εκδ. Zonsdervan, σ. 463.

10 Millay D., The power of Halloween, 2003, εκδ. iUniverse inc., σ. 26.

11 "Samhain" Ladouceur Liisa, Encyclopedia Gothica, 2011, εκδ. ECW Press.

12 Βλ. το άρθρο της δημοσιογράφου Rachel Quigley στο MailOnline με τον τίτλο

«Animal shelters halt adoption of black cats for Halloween» με ημερομηνία 18 Οκτωβρίου 2011.

13 οπ.π.

14 οπ.π.

15 Βλ. <https://www.gaia.com/article/modern-paganism-13-rituals-celebrate-samhain>

16 <https://www.thoughtco.com/g00/ritual-honoring-the-harvests-end-2562701?i10c.referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.gr%2F>.

17 Ανακοίνωση του Γραφείου Αιρέσεων της Ιεράς Μητροπόλεως Κηφισίας, Αμαρουσίου και Ωρωπού σχετικά με το Halloween (Χάλογουιν).

18 οπ. π.

19 οπ. π.

Περιοδικό «διάλογος»

Απρίλιος – Ιούνιος 2017, τεύχος 88

Πηγή: pemptousia.gr